

A Ufunuo na Uvuvio:

❖ Ufunuo wa jumla na maalumu

- Paulo anasema kwamba wale wanaokana kuwepo kwa Mungu "hawana udhuru," kwa maana maumbile yanafunua "sifa zake zisizoonekana zinaonekana waziwazi, [...] hata nguvu yake ya milele na Uungu wake" (Rum. 1:20; Zab. 19:1).
- Tunaweza kuona jinsi Mungu alivyotabiri kuingia kwa dhambi katika nguvu ya kuzaliwa upya aliyotekeleza katika viumbe hai. Tunapojeruhiwa, mifumo huanza kufanya kazi ili kufunga jeraha na kuzalisha upya tishu. Na mifumo hiyo ilikuwepo tayari kabla ya jeraha kutokea!
- Lakini asili, tangu anguko la Adamu na Hawa, pia ina matokeo ya dhambi (kuwindwa, matetemeko ya ardhi, ...)
- Kwa sababu hii, Mungu ametumia njia za moja kwa moja zaidi kujidhihirisha: ufunuo maalumu kupitia manabii na Yesu Kristo, kama ilivyoandikwa katika Biblia, Neno la Mungu (Ebr. 1:1-2).

❖ Mchakato wa kupata msukumo

- Kwa karne nyingi, matendo na ujumbe wa Mungu yalipitishwa kwa njia ya mdomo, hadi Mungu alipompa Musa msukumo wa kuandika matendo na maneno haya kwa maandishi.
- Kuanzia wakati huo, ujumbe ambao Mungu alitaka kuhifadhi uliandikwa na watu "walioongozwa na Roho," yaani, walioongozwa na Roho Mtakatifu (2 Petro 1:21). Hii inafanya Biblia kuwa kitabu cha kipekee, chenye ufunuo kamili wa kimungu.
- Mchakato huu wa kupata msukumo ulikuwa wa aina gani?
 - (1) Kupitia maono na ndoto (Hesabu 12:6)
 - (2) Kupitia uzoefu binafsi (1 Yohana 1:3)
 - (3) Kupitia utafiti wa kihistoria (Lk. 1:3).
 - (4) Kupitia hisia za kimungu (2Pet. 1:21).

B Aina za mawasiliano ya kinabii:

❖ Ujumbe wa mdomo

- Mungu amezungumza moja kwa moja na wanadamu mara nne:
 - (1) Kwa Adamu na Hawa (Mwa. 2:16-17)
 - (2) Wakati wa kutoa amri 10 (Kum. 4:12).
 - (3) Katika ubatizo wa Yesu (Mt. 3:17).
 - (4) Katika kubadilika sura (Marko 9:7)
- Kwa upande wao, manabii walipitisha kwa mdomo maneno yaliyofikishwa na Mungu, wakisema waziwazi hivi: "Yehova asema hivi" (Amu. 6:8). Ujumbe huu—kama ilivyokuwa kwa Nuhu—haukuandikwa kila wakati.
- Tunajua tu maneno ya manabii wengi kupitia maandishi ya wengine, lakini walikuwa na mamlaka sawa na wale walioacha ujumbe wao kwa njia ya maandishi. Miongoni mwao ni Nathani, Eliya, Elisha, na Yohana Mbatizaji.

❖ Ujumbe ulioandikwa

- Baadhi ya sababu za Mungu kuamua kuandika ujumbe Wake zilikuwa zipi?
 - (1) Ili kukumbuka matukio (Kut. 17:14)
 - (2) Ili kutufundisha (Mhu. 12:10).
 - (3) Kutualika tutubu (Yer. 36:2-3)
 - (4) Ili kutupatia mifano ya kuiga au kukataa (1 Kor. 10:11)
 - (5) Ili tupate kujua yatakayotokea baadaye (Ufu. 1:19)
- Katika Biblia, manabii walionyesha hisia zao wenyewe za kibinadamu, na pia hisia za watu wengine. Ina mashairi, masimulizi ya kihistoria na mahubiri yaliyoandikwa. Wakati mwingine inajumuisha nukuu kutoka kwa maandishi wasio wa Biblia au amri kutoka kwa wafalme wa kipagani.
- Hata hivyo, hakuna viwango vya uongozi wa Mungu ndani ya Biblia. Iwe inarekodi mahubiri, matukio, au unabii, yote yalivuiwa na Mungu na hutupelekea ujumbe wake kwa uaminifu katika nyakati zote (2 Tim. 3:16-17).

❖ **Mchezo wa kuigiza, alama, mifano.**

- Tamthiliya
 - (1) Hosea 1:2-9. Mungu alimwamuru Hosea amwoe mwanamke mzinzi ili kuwakilisha ukosefu wa uaminifu wa Israeli.
 - (2) 1 Wafalme 20:37-42. Nabii anamwomba mwingine ampigie na kujifanya amejeruhiwa vitani ili kukemea dhambi ya Ahabu.
 - (3) Yeremia 13:1-11. Kwa amri ya Mungu, Yeremia alinunua mkanda na kuuficha. Baadaye, Mungu alimwambia arudi kuichukua ili kuonyesha hali ya maadili ya Yerusalemu.
- Ishara
 - (1) Kutoka 25:8. Makuhani, patakatifu, na huduma zake ni ishara za kuelezea kwa kina Mpango wa Ukombozi.
 - (2) Ufunuo 13:2. Danieli na Ufunuo hutumia alama (kama vile wanyama, pembe, ...) kuwakilisha hali halisi za kihistoria.
 - (3) Yohana 15:1. Yesu alitumia mifano ili kuelezea utume wake mwenyewe, kama vile nuru, mzabibu, mchungaji mwema...
- Mifano
 - (1) Isaya 5:1-7. Manabii walitumia mifano kuwasihi watu watafakari juu ya hali yao ya kiroho.
 - (2) Mathayo 13:34-35. Yesu alitumia sana mifano kufundisha kweli za kiroho.

KIAMBATISHO: UFUNUO NA UVUVIO KWA ELLEN G. WHITE

Ellen White aliongozwa na Mungu. Maandishi yake, maisha yake, na huduma yake ni ya nabii wa kweli. Alikuwa na msukumo uleule kama wa manabii wa Biblia, ingawa hakuwahi kufikiria maandishi yake kuwa sawa na yale ya Maandiko. Siku zote aliliona Biblia kuwa ufunuo wa mamlaka na usio na makosa wa Mungu.

Alitambua kwamba mchakato wa uvuvio ulihusisha mwingiliano kati ya kimungu na kibinadamu. Mungu alitoa ujumbe wake, lakini kisha nabii alitoa maagizo ya kimungu kwa kutumia maneno yake mwenyewe. Alielewa uongozi wa kimungu wa mawazo ya wanadamu kama muungano kati ya ufunuo wa kimungu na uzoefu wa kibinadamu.

Alionyesha kwamba si matukio yote ya kibinadamu na mawasiliano aliyoyafikisha yaliyoongozwa na roho. Ni muhimu kukumbuka tofauti hii wakati wa kusoma na kushiriki katika maandishi na uzoefu wake, hasa barua zake na shajara.